

Kunst en watersector: kritische vragen buiten de wetenschappelijke blik

H2O ACTUEEL · 07 MEI 2024

KWR onderzoekt hoe de samenwerking tussen kunstenaars en wetenschappers voor verandering kan zorgen in de watersector. Het onderzoek 'Kunst/Wetenschap-samenwerkingen voor transformatieve verandering in de watersector' laat de mogelijkheden zien om via deze samenwerking innovatieve, duurzame oplossingen te ontwikkelen.

[Kunst en watersector: kritische vragen buiten de wetenschappelijke blik](#)

[H2O Actueel](#)

07 mei 2024

KWR onderzoekt hoe de samenwerking tussen kunstenaars en wetenschappers voor verandering kan zorgen in de watersector. Het onderzoek 'Kunst/Wetenschap-samenwerkingen voor transformatieve verandering in de watersector' laat de mogelijkheden zien om via deze samenwerking innovatieve, duurzame oplossingen te ontwikkelen.

De watersector heeft te maken met ingewikkelde uitdagingen op het gebied van duurzaamheid. Bijvoorbeeld als het gaat om de beschikbaarheid van voldoende schoon drinkwater of bij het nemen van maatregelen om wateroverlast te voorkomen.

Katja Barendse Om deze doelen te bereiken, zijn ingrijpende maatregelen nodig. Volgens Katja Barendse – als onderzoeker verbonden aan KWR – kan de verbinding tussen de watersector, wetenschap en de kunstwereld voor innovatieve oplossingen zorgen. “Kunst/wetenschap-samenwerkingen bieden een nieuwe, reflectieve en inclusieve benadering.”

[Het onderzoek](#), dat overigens als samenwerking tussen KWR en Waterbedrijf Groningen is uitgevoerd, komt tot twee manieren waarop kunst en wetenschap kunnen samenwerken. Barendse: “Je kunt kunst als instrument gebruiken. Hierbij worden kunstuitingen ingezet om de wetenschappelijke boodschap naar een breder publiek te brengen of juist om in dialoog met mensen te komen.”

De tweede manier om kunst en wetenschap te verbinden, noemt Barendse ‘synergetische samenwerking’. “Bij deze vorm van samenwerking trekken kunstenaars en wetenschap echt samen op. Reflectie op de eigen uitgangspunten (en verantwoordelijkheid) staat hierbij centraal om zo tot nieuwe perspectieven te komen en tot herbeoordeling van normatieve en ethische perspectieven aan te zetten.”

Kort samengevat kan de samenwerking tussen wetenschappers en kunstenaars leiden tot paradigmaveranderingen, denkt Barendse. “Het is altijd goed om transdisciplinair samen te werken en uitdagingen door verschillende brillen te bekijken. Kunstenaars zijn in staat om een lens aan te rijken en kritische vragen te stellen buiten de wetenschappelijke blik, bijvoorbeeld waar wetenschap aan normatieve kwesties raakt. .”

De samenwerking met kunstenaars om uitdagingen fundamenteel te overdenken, is vooral toepasbaar bij grote vraagstukken. “Ik kan me voorstellen dat hele feitelijke, wetenschappelijke vragen niet voor deze methode geschikt zijn. Maar juist bij discussies met normatieve en sociale aspecten – denk aan waterverdelingsvraagstukken of de ruimtelijke inrichting van Nederland – is het heel waardevol om kunstenaars een belangrijke rol te geven.”

Dat is overigens niet helemaal nieuw. In het onderzoek keken de KWR-onderzoekers ook naar de geschiedenis. “Mijn collega Joost van Summeren heeft een historische analyse gemaakt waarin je ziet dat er een periode in het verleden was waarin kunst en wetenschap veel nauwer verweven waren. Sinds ongeveer het begin van de 21e eeuw vindt er een nieuwe toenadering plaats tussen kunst en wetenschap. Dit is onder andere ingegeven door een toegenomen maatschappelijke betrokkenheid. laten we daar op inspelen .”